

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

"ในการเรียนภาษาใหม่ ไม่ว่าจะภาษาใด แม้ว่าจะพูดสำคัญจะไม่ใช้การเรียนคำศัพท์ เพราะสิ่งที่จะต้องคำนึงก่อนอื่น คือระบบเสียง อันเป็นส่วนช่วยให้เข้าใจภาษาและระบบโครงสร้างของภาษา ซึ่งทั้งสองประการนี้ ในเวลาที่เรารับภาษาของเราเอง ขณะเมื่อเราเป็นเด็กเล็กมากนั้น เป็นการเรียนรู้อย่างไม่รู้ตัวจนกลายเป็นนิสัย (unconscious habits) ซึ่งแตกต่างกับการเรียนภาษาใหม่ เพราะเราต้องเรียนจนกระทั่งเกิดความเคยชินในการใช้ภาษาโดยอัตโนมัติ (automatic habits) และก็จะเรียนเมื่อเราโตขึ้น"¹

คำกล่าวข้างต้นนี้ เป็นของ ชาลส์ ซี ฟรีส (Charles C. Fries) นักปราชญ์ทางภาษา คำกล่าวนี้ฟังคล้ายกับว่าการเรียนคำศัพท์มีไร้อะไรสำคัญ แต่เมื่อพิจารณาคำกล่าวของเขาต่อไปอีกว่า "Of course these things cannot be learned in a vacuum. There must be sufficient vocabulary to operate the structure and represent the sound system in actual use."²

จะเห็นได้ว่า คำศัพท์ที่มีส่วนสำคัญไม่น้อย เพราะการเรียนระบบเสียง และระบบ โครงสร้างของภาษาใหม่นั้นจะ เรียนโดยปราศจากคำศัพท์เขาช่วยขมเป็นไปไม่ได้

¹ Charles C. Fries, Teaching and Learning English as a Foreign Language, (Ann Arbor : The University of Michigan Press, 1945), p. 3.

² Ibid

เนื่องจากแนวโน้มทางภาษาศาสตร์ เมื่อเร็ว ๆ นี้ได้เน้นให้เห็นความสำคัญของโครงสร้างของภาษาเป็นอย่างมาก จนถึงกับกล่าวว่า โครงสร้างของภาษาคือตัวภาษานั้นเอง ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศจึงพากันให้ความสนใจกับการสอนโครงสร้างหรือกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์มาก ๆ แต่สอนเนื้อหาน้อย พอล สมิธ³ (Paul Smith) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ไว้ว่า โครงสร้างที่ปราศจากคำศัพท์ก็จะไม่ใช่ภาษา

...framework without content, method without matter, will not suffice. A skeleton without flesh is not a person; a scaffold without walls is not a house; and a structure without a vocabulary is not a language.

และยังเป็นที่ถกเถียงกันต่อไปว่า คนที่รู้ศัพท์มากแต่มีความรู้ทางโครงสร้างน้อย จะสามารถสนทนาหรือคิดต่อกับผู้อื่นได้ดีกว่าผู้ที่มีความรู้ทางโครงสร้างมากแต่รู้ศัพท์น้อยหรือไม่ ไบรซ์ แวน ซัยออก⁴ (Bryce Van Syoc) ได้กล่าวถึงคำศัพท์ไว้ว่า ในการเรียนภาษาของตนเองนั้น สิ่งที่เราคิดว่ามีประโยชน์มากที่สุดคือการรู้คำศัพท์ ดังนั้น การเรียนภาษาต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน การเรียนรู้คำศัพท์จำนวนมากของภาษาใหม่จึงถือเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก

แต่เนื่องจากศัพท์ในภาษามีจำนวนมาก เมื่อครูจะสอนศัพท์ก็ไม่สามารถสอนศัพท์ทั้งหมดในภาษาได้ จึงเกิดปัญหาว่า นักเรียนควรเรียนรู้คำศัพท์อะไร ในปริมาณเท่าไรของแต่ละระดับชั้นจึงจะเป็นการเพียงพอที่จะใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถคิดต่อกับเจ้าของภาษาได้

³Paul Smith, "Teaching Vocabulary," The Modern Language Journal; LIII (December, 1969), p. 531.

⁴Bryce Van Syoc, Methods of Teaching English As a Foreign Language (Bangkok : The Social Association of Thailand Press, 1963), p. 89.

การเลือกศัพท์มาสอนเป็นสิ่งที่ครูสอนภาษาจะต้องสนใจ และจะต้องเลือกอย่างมีกฎเกณฑ์ ครูต้องตัดสินใจว่า มีคำใดในความหมายใด และวลีใด ที่มีคุณค่าในการสอน ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญและยุ่งยากอันหนึ่งของครูที่ต้องการสอนอย่างมีระบบ เพราะแม้จนบัดนี้ เราก็กังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนในการประเมินหรือในการเลือกศัพท์

ไบรซ์ แวน ซัยออก⁵ (Bryce Van Syoc) ได้กล่าวถึงความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นในวงการสอนว่า การสอนคำใหม่แก่ผู้เริ่มเรียนนั้นควรจะให้ปริมาณน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่างไรก็ตาม ครูจำเป็นต้องสอนคำใหม่แก่นักเรียนในปริมาณที่มากพอที่จะพัฒนาทักษะในการออกเสียงและเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษา

อนึ่ง ในการจำกัดคำศัพท์ให้แก่ผู้เรียนภาษานั้น ไม่ควรจะทำกันตลอดไป เพราะปัจจุบันนี้นักภาษาศาสตร์ได้เริ่มคิดว่า ไม่ควรมีการจำกัดคำศัพท์ในการสอน ตามความเห็นของแมรี ฟินอคชิอาโร⁶ (Mary Finocchiaro) นักภาษาศาสตร์ผู้หนึ่งกล่าวว่า

"...we should take into account the students' interests, motivations, and sometimes even their personal welfare, before placing unrealistic restrictions on vocabulary growth."

เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ไม่ควรจำกัดคำศัพท์ในการสอน ก็เพราะบรรดาครูอาจารย์และนักแต่งตำราไม่สามารถจำกัดคำศัพท์ของตนไว้ในขอบเขต เช่น ภายใน 850 คำที่เป็น common words นั้นได้⁷

⁵Ibid. p. 91.

⁶Mary Finocchiaro, "Myth and Reality : A Plea for a Broader View," English Teaching Forum, Vol. X, No. 2 (March - April, 1972), p.3.

⁷Smith, loc. cit.

ซึ่งโคลงว่ามาแล้วข้างต้นว่า ครูสอนภาษาควรที่จะเลือกคำศัพท์มาสอนอย่างมีกฎเกณฑ์ แม้จะไม่มีข้อตกลงแน่นอนว่าเกณฑ์ใดจะเหมาะสมที่สุดก็ตาม ปรัชญาทางภาษาศาสตร์ท่านหนึ่ง คือ วิลเลียม ฟรานซิส แมคเคย์⁸ (William Francis Mackay) ได้กล่าวถึงการเลือก คำศัพท์ว่า เนื่องจากภาษาต่างประเทศที่เราเรียนกันอยู่ทุกวันนี้เราเรียนจากตำรา (textbook) ภาพยนตร์ แอ๊ดเสียง ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่สถานการณ์จริงเหมือนอย่างที่เราเรียนภาษาของเราเอง จึงต้องมีการเลือกศัพท์จากหนังสือต่าง ๆ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. Frequency โดยเลือกมาจากตัวอย่างที่ผู้เรียนอ่าน หรือได้ยิน โดยนับคำที่ปรากฏบ่อยที่สุด แล้วคัดเลือกคำนั้นมาสอน เพราะจะทำให้ผู้เรียนจำได้มากกว่าคำที่ปรากฏน้อยกว่า เกณฑ์ในการนับความถี่⁸ บางคนก็นับคำตามรูปของมัน (by form) อย่างเช่น go กับ went นับเป็น 2 คำ เพราะรูปต่างกัน แต่พวกที่นับคำตามความหมาย หรือตามหน้าที่ (by meaning or function) ก็จะนับเป็น 1 คำ เพราะมีความหมายเหมือนกัน

2. Range คือ จำนวนตัวอย่าง (Samples) หรือตำรา (text) ซึ่งเลือกมาใช้ในการนับคำ คำ ซึ่งปรากฏในทุก ๆ เล่ม ย่อมสำคัญกว่าคำที่พบอยู่ในตำราเล่มเดียว หรือสถานการณ์เพียงอย่างเดียวนั้น แม้ว่าคำ ๆ นั้นจะมีความถี่สูง แต่ก็อยู่ในหนังสือเพียงเล่มเดียวเท่านั้น ดังนั้น ถ้าเราใช้ตำราหลายเล่ม หลายสถานการณ์ ก็จะยิ่งทำให้มีผู้มีความถี่⁸ นี้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

3. Availability บางครั้งเราจะใช้แต่คำที่มีความถี่สูงแต่เพียงอย่างเดียวไม่ได้ เพราะคำบางคำมีความถี่ต่ำ แต่จำเป็นสำหรับสถานการณ์หนึ่งก็ได้ เช่นคำ blackboard ไม่เป็นคำที่ปรากฏบ่อย แต่ถ้าใช้ในห้องเรียน คำ ๆ นี้จำเป็นต้องใช้อยู่เสมอ

⁸ William Francis Mackay, Language Teaching Analysis (London : Longman Green & Co., Ltd., 1965), pp. 176 - 187.

4. Coverage คำ ๆ หนึ่ง อาจครอบคลุมไปได้หลายความหมายหรือหลาย ๆ คำ คำที่ครอบคลุมไ้มากกว่าจะได้รับการพิจารณาเลือก ตัวอย่างเช่น bag สามารถใช้แทนคำ suitcase, valise, handbag และ sack หรือคำว่า chair ไม่สามารถใช้แทนคำว่า seat, bench หรือ stool ได้ แต่คำว่า seat สามารถครอบคลุมคำว่า chair, bench, stool และ place ได้

5. Learnability บางครั้งการเลือกคำจะต้องนึกถึงคำที่สามารถเรียนรู้ได้ง่าย ซึ่งมีองค์ประกอบ (factors) ต่าง ๆ เกี่ยวข้องอีก คือ

5.1 Similarity บางคำได้รับการเลือก เพราะไปเหมือนกับภาษาเดิมของผู้เรียน เช่นคำ mother ในภาษาอังกฤษ ไปพ้องกับ mutter ในภาษาเยอรมัน อย่างนี้ทำให้เรียนรู้ได้ง่ายขึ้นสำหรับชาวเยอรมัน คำ table นั้น ในภาษาอังกฤษกับฝรั่งเศส ก็สะกดเหมือนกันและความหมายเหมือนกันเป็นต้น ซึ่งก็ยังมีอีกหลายคำ เช่น page, nation, moustache และ souvenir นักเรียนชาวฝรั่งเศสจะเรียนรู้คำเหล่านี้ได้ง่ายขึ้น ความเหมือนหรือคล้ายกัน มีทั้งเหมือนโดยรูปและเหมือนโดยความหมาย เช่นคำ brown ในภาษาอังกฤษ และ brun ในภาษาฝรั่งเศส

5.2 Clarity คำบางคำสามารถเข้าใจความหมายได้ง่าย เช่นคำ radiator นั้น สอนง่ายและเรียนง่ายกว่าคำว่า insurance ซึ่งต้องแปลหรือให้คำจำกัดความอย่างยุ่งยาก จึงควรเลือกคำที่มีความหมายชัดเจน

5.3 Brevity บางทีการเลือกก็คำนึงว่า คำนั้นสั้นและจำง่ายหรือออกเสียงง่าย มากกว่าคำยาว ๆ แต่จำได้ยาก เช่นคำว่า for แม้มีความถี่ต่ำกว่า คำ enemy แต่สั้นและจำได้ง่ายกว่า

5.4 Regularity คำซึ่งมีกระสวน (pattern) ที่สม่ำเสมอ จะได้รับการเลือกมากกว่าคำที่มีกระสวนไม่แน่นอน ดังเช่นครูจะสอน regular verbs สำหรับผู้เริ่มเรียนก่อนสอน irregular verbs เป็นต้น

5.5 Learning Load เช่นผู้เรียนรู้จักทั้งคำว่า hand และ bag เมื่อต้องเรียนคำ handbag ก็ไม่เพิ่มความยากลำบากในการเรียนมากนัก เพราะผู้เรียนได้คำใหม่โดยไม่ต้องใช้ความพยายามมาก

วิลเลียม ฟรานซิส แมคเคย์⁹ (William Francis Mackay)

ได้กล่าวถึง

ความยุ่งยากในการเลือกคำศัพท์ไว้ 4 ประการ คือ

1. บางคนเลือกคำโดยถือรูปคำ (form) เป็นเรื่องสำคัญ เช่น mouse กับ mice ต่างกันโดยรูป ก็ให้นับเป็น 2 คำ แต่บางคนถือความหมาย (meaning) ว่าสำคัญ ก็จะนับว่ามีคำเดียว
 2. บางทีคำ ๆ หนึ่งมีความหมายแตกต่างกัน เช่นคำว่า claim สำหรับนักสำรวจแร่ (prospector) กับนักกฎหมาย (lawyer) จะมีความหมายต่างกัน เช่นเราจะถือว่า คำนี้เป็นคำเดียว หรือ สองคำ
 3. คำที่มีความหมายทางไวยากรณ์ (structural words) ควรจะนับเป็นคำศัพท์ หรือนับเป็นโครงสร้าง ถ้านับแยกกันก็จะเกิดปัญหา เช่น have และ get นั้นสามารถเป็นได้ทั้ง structural word และ content word
 4. บางทีคำ ๆ หนึ่งสามารถมีหลายหน้าที่ (part of speech) เช่นเป็นได้ทั้งคำนาม และกริยา อย่างนี้จะนับอย่างไร
- สำหรับเกณฑ์ในการเลือกศัพท์นั้น ไมเคิล เวสต์¹⁰ (Michael West) กล่าวว่า ความถี่ (frequency) มีใช้เป็นข้อเดียวที่จะพิจารณาในการเลือกศัพท์ ยังมีส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ควรพิจารณาอีก คือ

1. Ease or difficulty of learning (= cost) แต่ละคำมีความยากง่ายในการเรียนไม่เท่ากัน ฉะนั้นการศึกษาคำยากต้องใช้ความพยายามมาก จึงมีคุณค่าอันน้อยแก่การเรียน

⁹ Ibid., p. 195.

¹⁰ Michael West, A General Service List of English Words (London : Longmans, Green and Co., 1953). p.9.

2. Necessity คำบางคำมีความถี่น้อย แต่อาจได้รับเลือกเพราะสามารถครอบคลุมแนวความคิดที่จำเป็น เช่นคำ Preserve (food) นั้น ครอบคลุมได้ถึงการบรรจุกระป๋อง บรรจุขวด การทำเค็มด้วยเกลือ การแช่เย็น และการทำแยมก็ได้

3. Cover ในข้อนี้เกี่ยวข้องกับข้อสองด้วย บางทีคำ ๆ หนึ่งอาจปรากฏตัวบ่อย แต่คำนั้นกลับไม่มีความจำเป็น เช่น วลีที่ว่า for the time being นั้น ไม่ใช่กันเป็นปกติเหมือนคำ for the present จึงควรเลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงที่สุด สำหรับสำนวน (idioms) ต่าง ๆ ที่ยุ่งยากก็มีคุณค่าน้อยกว่าคำง่าย ๆ แต่สามารถครอบคลุมแนวคิด (idea) นั้นไว้ได้

4. Stylistic level คำศัพท์บางคำมีระดับการใช้ไม่เท่ากัน กล่าวคือ มีระดับสูง (high level) และระดับต่ำ (low level) ระดับสูงใช้ในภาษาเขียน (written language) และระดับต่ำใช้ในภาษาพูด หรือการสนทนา (colloquial) อย่างเช่นคำ fellow หรือ chap ถือเป็น colloquial เป็นต้น ผู้ที่เรียนภาษาต่างประเทศระดับ 2000 คำแรก ไม่จำเป็นต้องยึดทั้งในระดับสูงและระดับต่ำ หากควรยึดทางสายกลางไว้ แต่บางคำในระดับสูงก็จำเป็นในการอ่านเหมือนกัน โดยเฉพาะในภาษาวិทยาศาสตร์สมัยใหม่

5. Intensive and emotion words ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น มักเรียนเพื่อต้องการแสดงออกถึงแนวความคิด มากกว่าการแสดงอารมณ์ เพราะถ้าต้องการแสดงอารมณ์ก็จะใช้ภาษาของตนเองได้ ภาษาอังกฤษค่อนข้างเป็นภาษาที่ไม่แสดงอารมณ์ แต่ก็ยังมีคำบางคำที่อาจบ่งบอกถึงความไม่พอใจ ความรำคาญใจบ้าง ก็จะใช้เครื่องหมาย อุทาน (exclamation mark) อยู่หลังคำนั้น คำจำพวกนี้ถือว่าสำคัญเป็นอันดับรองเท่านั้นสำหรับผู้เรียนแม้ว่าจะพบเป็นปกติก็ตาม

ดังกล่าวนี้อาจมีแนวโน้มว่าเราจะมีเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเลือกศัพท์อยู่หลายประการ แต่เกณฑ์ที่สำคัญประการหนึ่งในการเลือกศัพท์ก็คือ การศึกษาเรื่องความถี่ของคำ ครุจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยนักเรียนเลือกศัพท์ บัญชีความถี่ของคำที่มีผู้รวบรวมไว้แล้วจะ

ช่วยครูทางด้านนี้มาก แต่ก่อนอื่นครูต้องศึกษาถึงคุณค่าของคำศัพท์เหล่านั้นให้เข้าใจเสียก่อนว่า ผู้รวบรวมเขามีความมุ่งหมายอย่างไร แล้วจึงนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน ทั้งนี้ครูต้องคำนึงด้วยว่า จะต้องไม่สอนให้นักเรียนรู้ศัพท์เท่าเทียมกันทุกคำ เนื่องจากศัพท์แต่ละคำในภาษามีความถี่ในการใช้ และความนิยมในการใช้ไม่เท่าเทียมกัน ศัพท์บางคำนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย บางคำใช้เฉพาะบุคคลบางกลุ่ม เพราะฉะนั้น จึงต้องแยกศัพท์เป็น 2 ประเภท คือ Active Vocabulary และ Passive Vocabulary¹¹

นักภาษาศาสตร์บางท่านใช้คำ Active Vocabulary ว่า Production หรือ Productive หรือ Functional Vocabulary ใช้คำ Passive Vocabulary ว่า Recognition หรือ Receptive Vocabulary

แมรี ฟินอคชิโอโร¹² (Mary Finocchiaro) ได้กล่าวถึงศัพท์สองประเภทไว้ดังนี้

The vocabulary is active which is learned so intensively as to form, meaning, and use that it can be used by the pupil in any listening, speaking, reading or writing activity.

¹¹ สุทา เมตไตรพันธ์, "คุณค่าของคำในหนังสืออ่านภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้า 7.

¹² Mary Finocchiaro, Teaching English As A Second Language, (New York: Harper and Brothers, 1958), p. 116.

Vocabulary is considered passive when students will understand its meaning in either oral or written context without, however, being able to reproduce it themselves. A person's receptive vocabulary will always be larger than his active vocabulary.

Some words or structures may remain part of the pupils' passive vocabulary for an indefinite length of time until the need arises for more intensive study.

Other recognitional words may never be made part of the students's active vocabulary if the teacher feels that they are not found frequently enough in reading or that they are not needed in other communication situations.

ไอนอร์ริส¹³ (I. Morris) ก็กล่าวถึงลักษณะของคำศัพท์ทั้งสองประเภท และความแตกต่างไว้ดังนี้

Vocabulary is considered passive when students will understand its meaning in either oral or written context without, however, producing (or reproducing,) the language; on the other hand, when we listen to others speaking or when we read what someone has composed, our role is receptive.

The terms usually applied to mark the distinction between the two sets of functions are active and passive.

¹³I, Morris, The Art of Teaching English as a Living Language, (London : Macmillan and Co. Ltd., 1966), p. 13

are Active and Passive. These terms are open to objection as they may imply that listening and reading are not activities. It is only when we note the vast distinction between reception and production of language that by contrast the one appears to be an active process and the other almost passive.

ชาลส์ ซี ฟรีส¹⁴ (Charles C. Fries) ได้จัดระดับคำศัพท์ที่เป็น Active Vocabulary ไว้เป็นระดับที่สอง คำศัพท์ที่เป็น Passive Vocabulary อยู่ในระดับที่สาม เขากล่าวว่า คำศัพท์ในระดับที่สองนั้นควรจะได้จากสถานการณ์ที่ประกอบค้ำย ประสบการณ์ที่จำเป็นในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่นเกี่ยวกับบ้าน เครื่องเรือน เวลา วัน เดือน ปี ฤดูกาล อากาศ อาหาร เครื่องใช้ที่จำเป็นส่วนค้ำง ๆ ของร่างกาย เครื่องนุ่งห่ม ค้ำซึ่งบรรยายลักษณะทางกายภาพ (Physical characteristics) เช่น ขนาด รูปร่าง สี น้ำหนัก และรส ส่วนคำศัพท์ในระดับที่สามนั้นจะขยายประสบการณ์มากกว่าในระดับสองซึ่งเกณฑ์ในการเลือกศัพท์ระดับนี้ควรได้มาโดยอาศัยความถี่ในการน้คำเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณา

อาร์ เจ ฮิลล์¹⁵ (R. J. Hill) กล่าวว่า ครูเป็นผู้ที่สามารถประเมินค้ำใหม่ หรือวลีที่จะสอนนักเรียนได้ว้า สำคัญเพียงไร ในระดับที่นักเรียนมีความรู้สำหรับความคักที่ว้า ค้ำอะไรเป็น active หรือ passive ก็สามารถปรับปรุงได้และตัวผู้เรียนเองก็สามารถรู้ได้เองว้า คำศัพท์อะไรเป็น active และ passive สำหรับเขา ฮิลล์ ได้แบ่งคำศัพท์ ไว้เป็น 3 ประเภท คัก

¹⁴Fries, op. cit., p. 50.

¹⁵R.J. Hill, "Active and Passive Vocabulary," English Language Teaching. Vol. XXVI, No. I (October, 1971), pp.61-62.

1. Alpha words or phrases คือคำซึ่งนักเรียนต้องจำได้ (remember) ต้องเข้าใจ และสามารถพูด และ เขียนได้อย่างถูกต้อง ศัพท์ประเภทนี้จะเป็น Active Vocabulary

2. Beta words or phrases จะสำคัญน้อยลงมา ซึ่งศัพท์ประเภทนี้ นักเรียนเพียงแต่จำได้ (recognise) และ เข้าใจเมื่อได้ยินหรืออ่าน ซึ่งเรียกว่า เป็น Passive Vocabulary

3. Gamma words or phrases เป็นศัพท์ที่ไม่สำคัญสำหรับนักเรียนแต่ละระดับ ศัพท์ประเภทนี้ นักเรียนสามารถลืมเสียได้

เป็นความจริงที่จะกล่าวว่า คำศัพท์ที่เป็น Active Vocabulary ทั้งหมดจะต้องผ่านระดับที่เป็น Passive Vocabulary เสียก่อน คือ พงศัทธ และ ศิธร แสงธนู¹⁶. โลกกล่าวว่า

ศัพท์ที่เป็น Passive Vocabulary ในชั้นต้นอาจเป็น Active Vocabulary ในขั้นสูงขึ้นไปบางทีในชั่วโงงตน ๆ อาจสอนศัพท์บางคำโดยถือเสมือนหนึ่งเป็น Passive Vocabulary ไปก่อน คือสอนเพียงให้นักเรียนเข้าใจความหมายในชั่วโงงหลง จึงคอยกวาดค้น และเปิดการใช้ให้ เป็น Active Vocabulary ก็ได้.

สำหรับปัญหาที่ว่า คำใดเป็น Active Vocabulary และปริมาณคำศัพท์ประเภทนี้อย่างน้อยที่สุด ควรจะมีจำนวนเท่าไรจึงจะเพียงพอที่จะช่วยให้นักเรียนพูดได้คล่องแคล่วและใช้ในชีวิตประจำวันได้ สำหรับไมเคิล เวสต์¹⁷ (Michael West)

¹⁶ ลิก พงศัทธ, ศิธร แสงธนู, คู่มือครูภาษาอังกฤษภาคทฤษฎีและปฏิบัติ (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2516), หน้า 38 .

¹⁷ Michael West, "Simplified and Abridged," English Language Teaching, V, No. 2, p.48 (citing) "Patterns of Difficulty In Vocabulary," Language Learning 6 (1955) p.29 by Robert Lado.

ไค้ประเมินไว้ว่า มีอยู่ 2,000 คำ จะเป็นการพอเพียง สำหรับความเห็นของ เจเอไบรท์ และ จีพี แมคเกรเกอร์¹⁸ (J.A. Bright and G.P. Mc Gregor) กล่าวว่า ศัพท์ที่เป็น Productive Vocabulary ควรจะมีอยู่ระหว่าง 1,500 ถึง 2,000 คำ ส่วน ฮอร์นไค้ และ ลอร์จ (Thorndike and Lorge) ได้จัดทำคำศัพท์ 10,000 คำแรกขึ้นเพื่อความจำเป็นในการอ่านสำหรับเด็กอเมริกัน¹⁹

สำหรับในประเทศไทย ได้มีการรวบรวมคำศัพท์ซึ่งเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายควรรู้จักหนังสือ Oxford English Course for Thailand เล่ม 1, 2, 3, โดยกรมวิชาการ²⁰ ปรากฏว่า ได้ศัพท์ทั้งสิ้น 1,033 คำ ซึ่งในจำนวนนี้มีได้จึ้ระดับว่ามีปริมาณศัพท์ที่เป็น Active หรือ Passive อย่างละเท่าใด สำหรับคำศัพท์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แม้จะมีผู้วิจัยไว้ม่างแล้วแต่ก็ยังไม่ทราบปริมาณที่แน่นอน เพราะแม่แค้ ไบรซ์ แวน ซออค²¹ (Bryce Van Syoc) ก็ยังคงกล่าวว่า เขาเองก็ไม่แน่ใจว่า สำหรับประเทศไทยนั้นจะเป็นการเหมาะสมหรือไม่ ที่นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรสามารถใช้คำศัพท์สกรัณ์ (Active Vocabulary) ในปริมาณระหว่าง 2,000 ถึง 2,500 คำ

¹⁸ J.A. Bright and G.P. Mc Gregor, Teaching English as a Second Language, (Longman Group Ltd, 1970) p. 18.

¹⁹ A.S. Hornby, "Vocabulary Control-History and Principle," English Language Teaching, Vol. VIII, No. I (Autumn, 1953), p. 17.

²⁰ กรมวิชาการ. รายงานการสัมมนาเรื่อง หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (พระนคร : หน่วยพิมพ์และจำหน่ายสาสนภักดิ์สม 2511). หน้า 41-67.

²¹ Van Syoc, op. cit., p. 91.

ด้วยเหตุนี้ถ้าเราจะได้มีการวิจัยจนสามารถทราบปริมาณคำศัพท์สกรณที่แน่นอนแล้ว เสนอรายการคำศัพท์ดังกล่าว ก็จะเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์แก่ครูผู้จัดทำข้อทดสอบและบุสนใจภาษาอังกฤษทั่วไป สำหรับครูและผู้จัดทำข้อทดสอบก็จะได้มีเครื่องมือช่วยในการสอนคำศัพท์และทดสอบคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นผลดีแก่ผู้จัดทำแบบเรียนและวัสดุการสอน ในการพิจารณาบรรจุศัพท์สกรณสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบปริมาณคำศัพท์สกรณหรือคำศัพท์ชนิดที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นควรเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้ (Active Vocabulary)
2. เพื่อแยกคำศัพท์ออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามหน้าที่ของคำ เช่น คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำกริยาวิเศษณ์ แล้วหาปริมาณของคำแต่ละประเภทเหล่านั้น
3. เพื่อให้ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคคลอื่น ๆ ที่สนใจและอยู่ในวงการภาษาอังกฤษได้ใช้ประโยชน์จากการวิจัยนี้ สำหรับครูจะได้มีรายการคำศัพท์สกรณของนักเรียนระดับนี้ไว้เป็นแนวทางในการสอนคำศัพท์
4. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้แต่งแบบเรียน ผู้จัดทำวัสดุการสอนต่าง ๆ ตลอดทั้งผู้จัดทำข้อทดสอบจะได้สามารถจัดทำข้อทดสอบมาตรฐานเกี่ยวกับคำศัพท์ (Standard test) ได้ โดยใช้ประโยชน์จากรายการคำศัพท์สกรณที่ประเมินได้

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้วางขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ว่า จะประเมินคำศัพท์สกรณ (Active Vocabulary) จากแบบเรียนภาษาอังกฤษ 3 ชุด ที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 และ 3 กำลังนิยมใช้อยู่ ชุดละ 3 เล่ม ตามคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้โรงเรียนต่าง ๆ เลือกใช้เป็นแบบเรียน คือ

- ชุดที่ 1 A Direct Method English Course เล่มที่ 1, 2, 3
 ของ E.V. Gatenby
- ชุดที่ 2 English for Thai Students เล่ม 1,2,3 ของกรมวิชาการ
 กระทรวงศึกษาธิการ
- ชุดที่ 3 Intermediate English Course for Thailand เล่ม 1, 2,
 3 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ที่จะได้จากกรการวิจัย

1. ทำให้ครูหรือศึกษานิเทศก์ ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่สนใจและอยู่ในวงการสอนภาษาอังกฤษได้ทราบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ควรเข้าใจและสามารถใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษชนิดที่เรียกว่า ศัพท์สกรณ หรือ Active Vocabulary ในปริมาณเท่าใด และในปริมาณดังกล่าว มีคำศัพท์ประเภทใดบ้าง จำนวนเท่าใด
2. ทำให้ครูภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้มีรายการคำศัพท์สกรณ ของนักเรียนระดับนี้ไว้เป็นแนวทางในการสอนคำศัพท์ ทั้งนี้ทำให้ประหยัดเวลาในการเลือกศัพท์และช่วยให้การเลือกศัพท์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ทำให้ครูหรือศึกษานิเทศก์ สามารถสร้างข้อทดสอบมาตรฐานเกี่ยวกับคำศัพท์สกรณของนักเรียนระดับนี้ได้ โดยใช้รายการคำศัพท์ที่ได้จากการวิจัย
4. จากรายการคำศัพท์ที่ได้จากการวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่แต่งแบบเรียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในการพิจารณาคำศัพท์บรรจุลงในแบบเรียนและวัสดุการสอน

วิธีดำเนินงาน

1. ทำรายการคำศัพท์จากแบบเรียนภาษาอังกฤษ 3 ชุด ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนเลือกใช้ตามคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ คือ.-

ชุดที่ 1 A Direct Method English Course เล่มที่ 1, 2, 3

ของ E.V. Gatenby

ชุดที่ 2 English for Thai Students เล่ม 1, 2, 3 ของกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดที่ 3 Intermediate English Course for Thailand เล่ม 1, 2
3 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2. คัดเลือกคำศัพท์โดยไม่ให้ซ้ำกันในแต่ละบทของแบบเรียนแต่ละชุด

3. คัดเลือกคำศัพท์ที่ปรากฏซ้ำกันในแบบเรียนทั้ง 3 ชุดหรือซ้ำกัน 2 ชุด

4. นำศัพท์ที่คัดไว้ไปตรวจกับหนังสือ A General Service List of English Words ของ Michael West กับหนังสือ The Teacher's Word Book of 30,000 Words ของ Edward L. Thorndike กับ Irving Lorge

5. เสนอการประเมินศัพท์สกรณเป็นรายการคำศัพท์ตามลำดับตัวอักษรโดย คัด
จากคำศัพท์ที่มีซ้ำกันตั้งแต่แบบเรียน 2 ชุด ขึ้นไป

6. แยกคำศัพท์สกรณออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ คือ คำนาม (Noun) คำกริยา
(Verb) คำคุณศัพท์ (Adjective) และคำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) นับว่ามีคำศัพท์
ในแต่ละประเภทในปริมาณเท่าใด

เครื่องหมายและคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัยนี้

1. เครื่องหมาย

1 หมายถึง คำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ A Direct Method English Course เล่ม 1 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

2 หมายถึงคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ A Direct Method English Course เล่ม 2 สำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 2

- 3 หมายถึงคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ A Direct Method English Course เล่ม 3 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 4 หมายถึงคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ English for Thai Students เล่ม 1 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 5 หมายถึงคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ English for Thai Students เล่ม 2 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 6 หมายถึงคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ English for Thai Students เล่ม 3 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 7 หมายถึงคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ Intermediate English Course for Thailand เล่ม 1 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 8 หมายถึงคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ Intermediate English Course for Thailand เล่ม 2 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 9 หมายถึงคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ Intermediate English Course for Thailand เล่ม 3 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
- D หมายถึง หนังสือชุด A Direct Method English Course ของ E. V. Gatenby
- ETS หมายถึงหนังสือชุด English for Thai Students ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- IEC หมายถึงหนังสือชุด Intermediate English Course for Thailand ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- GS หมายถึงหนังสือหรือคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ A General Service List of English Words ของ Michael West

GS? หมายถึงคำศัพท์ที่มีปัญหา กล่าวคือ เป็นคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือแบบเรียน แต่ใช้ในความหมายที่มีเปอร์เซ็นต์การใช้ต่ำ มิได้ใช้ในความหมายที่มีเปอร์เซ็นต์การใช้สูง ตามที่กล่าวไว้ในหนังสือ A General Service List of English Words

TAA หมายถึงคำศัพท์ระดับ AA หรือ ระดับ 1000 คำแรกที่ปรากฏ ในหนังสือ The Teacher's Word Book of 30,000 Words ของ Edward L.Thorndike กับ Irving Lorge

TA หมายถึงคำศัพท์ระดับ A หรือระดับ 1000 คำ ถึง 2000 คำ

T₄₉₋₄ หมายถึงคำศัพท์ระดับ 2000 คำ ถึง 10,000 คำ ที่ปรากฏในหนังสือของ Edward L.Thorndike กับ Irving Lorge เช่นกัน

2. คำจำกัดความ

คำศัพท์ (Vocabulary) หมายถึงประมวลคำที่บุคคลหนึ่ง หรือบุคคลคณะหนึ่งใช้ในการสื่อความหมาย หรือใช้ในกิจการหนึ่ง ๆ คำศัพท์อาจเป็นคำเดี่ยว ๆ หรือเป็นกลุ่มคำก็ได้

คำศัพท์สกรณ (Active Vocabulary) หมายถึงคำศัพท์ที่นักเรียนต้องเรียนทั้งรูป (form) ความหมาย (meaning) และวิธีใช้ คำศัพท์ประเภทนี้จำเป็นสำหรับนักเรียนจะต้องจำได้ (remember) ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน สำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า เป็นคำศัพท์ที่ปรากฏในแบบเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งแต่ 2 ชุดขึ้นไป ซึ่งอาจปรากฏทั้ง 3 ชุดก็ได้ และปรากฏในวงศัพท์ 2,000 คำของหนังสือ A General Service List of English Words ของ Michael West และในวงศัพท์ 10,000 คำแรก ของหนังสือ The Teacher's Word Book of 30,000 Words ของ Edward L. Thorndike กับ Irving Lorge

Passive Vocabulary หมายถึงคำศัพท์ที่นักเรียนต้องเรียน ผ่าน คำศัพท์ระดับนี้ก่อนที่จะเป็นระดับ Active Vocabulary คำศัพท์ประเภทนี้เป็นแก่ ผู้เรียนน้อยกว่าคำศัพท์สนธิ เพราะนักเรียนจะเรียนเพียงเพื่อจำได้ (recognise) และเข้าใจ เพื่อประโยชน์ในการฟังและการอ่าน ซึ่งต้องมีปริมาณคำศัพท์ที่มากและกว้างขวาง กว่าคำศัพท์ระดับ Active Vocabulary สำหรับการวิจัยนี้ผู้วิจัยถือว่าคำศัพท์ ที่เป็น Passive Vocabulary คำคำศัพท์ที่ไม่ปรากฏซ้ำในแบบเรียน 2 ชุด หรือ 3 ชุด แต่จะปรากฏเพียง 1 ชุดเท่านั้น ในจำนวน 3 ชุด

ครู หมายถึง ครู อาจารย์ ที่สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

แบบเรียน หมายถึง แบบเรียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย